

Αθλητικός Τουρισμός

Τουρισμός : Ιστορικά στοιχεία, οριοθέτηση χώρου και ορισμοί

Νικόλαος Θεοδωράκης
Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Φ.Α.Α. Σερρών, Α.Π.Θ.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Αθλητικός Τουρισμός

Τουρισμός: Ιστορικά στοιχεία, οριοθέτηση
χώρου και ορισμοί

Περιεχόμενα ενότητας

1. Τουρισμός

- i. Γενικά στοιχεία
- ii. Ιστορικά στοιχεία
- iii. Οριοθέτηση χώρου

2. Ορισμοί

Σκοποί ενότητας

- Να γίνει κατανοητή στους φοιτητές η έννοια του τουρισμού.
- Να αναλυθεί το γενικό πλαίσιο πάνω στο οποίο δραστηριοποιείται η τουριστική βιομηχανία.

Τουρισμός

- Ο τουρισμός αποτελεί ένα πολυδιάστατο φαινόμενο με σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές επιδράσεις.
- Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (UNWTO Annual Report 2012) ο τουρισμός αποτελεί έναν ταχύτητα αναπτυσσόμενο κλάδο της οικονομίας με 1 δις τουρίστες παγκοσμίως για το 2012 ενώ αναμένεται και αύξηση στον αριθμό των τουριστών της τάξης του 3% με 4% για το 2013.

Τουρισμός

- Τις τελευταίες δεκαετίες η μορφή του τουρισμού άλλαξε, δεδομένων των αλλαγών που συντελέστηκαν σε κοινωνικό, πολιτιστικό, τεχνολογικό και οικονομικό επίπεδο.
- Αποτέλεσμα αυτών των αλλαγών ήταν να διευρυνθεί το τουριστικό προϊόν σε ένα μεγαλύτερο φάσμα προορισμών, καθώς δεν υπάρχει σχεδόν μέρος στον πλανήτη που να μην αποτελεί λιγότερο ή περισσότερο δημοφιλή τουριστικό προορισμό.

Τουρισμός : Ιστορικά στοιχεία

- Το φαινόμενο του τουρισμού δεν είναι δημιούργημα της σύγχρονης κοινωνίας αλλά προϋπήρχε από την αρχαιότητα.
- Χαρακτηριστικό στοιχείο του τουρισμού σε κάθε εποχή είναι το γεγονός πως σχετίζεται άμεσα με τον ελεύθερο χρόνο του ατόμου, την αναψυχή και την δυνατότητα μετακίνησης από χώρα σε χώρα ή και σε περιοχές εντός της χώρας.

Τουρισμός : Ιστορικά στοιχεία

- Στην αρχαιότητα ο τουρισμός σχετίζεται με τις κοινωνικές τάξεις και αποτελεί προνόμιο των «ευγενών», ενώ αποτελεί μέσο για την πνευματική ολοκλήρωση του ατόμου, μέσα από την γνωριμία νέων τόπων, ανθρώπων και διαφορετικής κουλτούρας.
- Στην αρχαία Ελλάδα ταξίδευαν για να παρακολουθήσουν αθλητικούς αγώνες και πολιτιστικά δρώμενα.

Τουρισμός : Ιστορικά στοιχεία

- Στον Μεσαίωνα ο τουρισμός εξακολουθεί να σχετίζεται με τις κοινωνικές τάξεις και να αποτελεί προνόμιο των εύπορων πολιτών.
- Την εποχή εκείνη κάνει την εμφάνισή του ο «πανεπιστημιακός τουρισμός», σε περιοχές με μεγάλα Ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, όπως το Κέμπριτζ και η Οξφόρδη.
- Εξακολουθούν να πραγματοποιούνται ταξίδια με θρησκευτικό και πολιτιστικό περιεχόμενο.

Τουρισμός : Ιστορικά στοιχεία

- Κατά την διάρκεια της Αναγέννησης κάνει την εμφάνισή της και μια άλλη μορφή τουρισμού, σχετιζόμενη με λόγους υγείας που περιλαμβάνει την επίσκεψη σε περιοχές με θερμά λουτρά ή σε ορεινές περιοχές.
- Παράλληλα εκδηλώνεται ενδιαφέρον για την επίσκεψη περιοχών με αρχαιολογικό ενδιαφέρον.

Τουρισμός : Ιστορικά στοιχεία

- Το 18^ο αιώνα εμφανίζονται για πρώτη φορά οι λέξεις «tourism» και «tourist».
- Λόγω της τεχνολογικής προόδου, της ανάπτυξης των μέσων μαζικής μεταφοράς και της αύξησης του βιοτικού επιπέδου, ο τουρισμός παύει πλέον να είναι προνόμιο των λίγων.

Τουρισμός : Ιστορικά στοιχεία

- Από τις αρχές του 19^ο αιώνα παρατηρείται μια οργανωμένη προσπάθεια για την ανάπτυξη του τουρισμού με δημιουργία ξενοδοχειακών μονάδων.
- Στην ανάπτυξη αυτή καθοριστικό ρόλο έπαιξε ο εκσυγχρονισμός του σιδηροδρομικού δικτύου αλλά και η ανάπτυξη της ναυτιλίας, που επέτρεπε πλέον ασφαλή υπερατλαντικά ταξίδια.

Τουρισμός : Ιστορικά στοιχεία

- Τον 20^ο αιώνα με την τεχνολογική επανάσταση ο τουρισμός επανατοποθετείται σε ένα νέο πλαίσιο, δίνοντας την δυνατότητα στο άτομο να επισκεφθεί μακρινούς προορισμούς μέσα σε λίγες μόνο ώρες με το αεροπλάνο.
- Παράλληλα η διάδοση της πληροφορίας πλέον γίνεται μέσα σε μερικά δευτερόλεπτα με την χρήση του διαδικτύου, της τηλεόρασης και των άλλων μέσων.

Οριοθέτηση τουρισμού

- Καθώς ο τουρισμός αποτελεί ένα πολυσύνθετο φαινόμενο, για την οριοθέτησή του πρέπει να εξεταστούν μια σειρά από χαρακτηριστικά, που όλα μαζί αποτελούν την έννοιά του.
- Για να θεωρηθεί κάποιος «τουρίστας» θα πρέπει να μετακινηθεί σε κάποιον τουριστικό προορισμό διαφορετικό από αυτόν του τόπου κατοικίας του, είτε μόνος, είτε και ομαδικά και να διαμείνει στον προορισμό αυτό για τουλάχιστον 24 ώρες.

Οριοθέτηση τουρισμού

- Ανεξάρτητα από την μορφή του τουρισμού, ο τουρισμός περιλαμβάνει δυο βασικά στοιχεία, τα οποία είναι: το ταξίδι που προηγείται για να φτάσει κανείς στον τουριστικό προορισμό και η διαμονή σε αυτόν, η οποία περιλαμβάνει και την διατροφή του.
- Τόσο το ταξίδι όσο και ο τόπος διαμονής είναι διαφορετικά από τον τόπο κατοικίας του τουρίστα.

Οριοθέτηση τουρισμού

- Η μετακίνηση αυτή που πραγματοποιείται στον εκάστοτε τουριστικό προορισμό χαρακτηρίζεται από το στοιχείο της προσωρινότητας και της συγκεκριμένης διάρκειας, καθώς ο τουρίστας θα επιστρέψει στον μόνιμο τόπο κατοικίας του, μετά την ολοκλήρωση των διακοπών του.
- Οι λόγοι επίσκεψης ενός τουριστικού προορισμού είναι λόγοι αναψυχής.

Κατηγορίες τουρισμού

- Μαζικός Τουρισμός
- Ατομικός Τουρισμός
- Εσωτερικός τουρισμός
- Εξωτερικός Τουρισμός
- Συνεχής Τουρισμός
- Εποχιακός Τουρισμός

Κατηγορίες τουρισμού

- **Μαζικός Τουρισμός**
- Πρόκειται για την μορφή του τουρισμού σύμφωνα με την οποία, υπάρχουν προκαθορισμένα πακέτα τα οποία περιλαμβάνουν τη μεταφορά, τη διαμονή, τη διατροφή και την ξενάγηση του τουρίστα σε δημοφιλείς προορισμούς, ενώ συνήθως υπάρχουν και αρνητικές επιπτώσεις για την περιοχή αυτή. Την οργάνωση των ταξιδιών αυτών την αναλαμβάνουν εξειδικευμένα γραφεία - tour operators.

Κατηγορίες τουρισμού

- **Ατομικός Τουρισμός**
- Στην περίπτωση αυτή η όλη οργάνωση του ταξιδιού πραγματοποιείται από τον ίδιο τον τουρίστα, ο οποίος επιλέγει τόσο τον τρόπο μεταφοράς του, όσο και τον τόπο διαμονής αλλά τις περιοχές και τα αξιοθέατα που θα επισκεφθεί.

Κατηγορίες τουρισμού

- **Εσωτερικός τουρισμός :** Πραγματοποιείται από τους κατοίκους μια χώρας σε άλλες περιοχές της χώρας, διαφορετικές από αυτές του τόπου μόνιμης κατοικίας τους.
- **Εξωτερικός Τουρισμός (διεθνής):** Πραγματοποιείται από τους μόνιμους κατοίκους μιας χώρας σε κάποια άλλη χώρα.

Κατηγορίες τουρισμού

- **Συνεχής Τουρισμός** : βασικό χαρακτηριστικό αυτής της κατηγορίας είναι η διάρκειά του. Πραγματοποιείται καθ' όλη την διάρκεια του έτους και δεν επηρεάζεται από τις κλιματολογικές συνθήκες. Παραδείγματα τέτοιας μορφής τουρισμού είναι ο συνεδριακός τουρισμός, ο μορφωτικός τουρισμός, ο τουρισμός εκθέσεων κ.ά.

Κατηγορίες τουρισμού

- **Εποχιακός Τουρισμός:** η μορφή αυτή του τουρισμού επηρεάζεται από τις κλιματολογικές συνθήκες οπότε είναι συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας. Παραδείγματα τέτοιας μορφής τουρισμού είναι ο χειμερινός τουρισμός, καθώς και ο καλοκαιρινός τουρισμός που συνδέεται με τον ήλιο και την θάλασσα.

Ορισμός τουρισμού

- Καθώς ο τουρισμός είναι ένα πολυσύνθετο και ευρύ φαινόμενο, συνοψίζοντας μπορεί να ειπωθεί πως πρόκειται για ένα σύνολο από σχέσεις που προκύπτουν από τον τρόπο αλληλεπίδρασης των τουριστών της εκάστοτε περιοχής με τους παρόχους των τουριστικών υπηρεσιών, τους κρατικούς φορείς που εμπλέκονται στην διαδικασία αλλά και με την τοπική κοινωνία σε σχέση πάντα με τον τρόπο προσέλκυσης των τουριστών και την φιλοξενία τους.

Βιβλιογραφία

- Ηγουμενάκης, Γ., Κραβαρίτης, Ν., & Λύτρας, Π. (1999). Εισαγωγή στον Τουρισμό. Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα.
- Ηγουμενάκης, Γ. & Κραβαρίτης, Ν.(2004). Τουρισμός Βασικές Έννοιες. Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα.
- Λύτρας, Π. (2004). Κοινωνιολογία και Ψυχολογία Τουρισμού. Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα.
- Βαρβαρέσος, Σ. (2000). Τουρισμός, έννοιες, μεγέθη, δομές, η ελληνική πραγματικότητα. Εκδόσεις Προπομπός, Αθήνα.
- World Tourism Organization UNWTO Annual Report 2012: <http://media.unwto.org/en/publication/unwto-annual-report-2012>

Σας ευχαριστώ!

Νικόλαος Θεοδωράκης

Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Φ.Α.Α. Σερρών
Α.Π.Θ.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Αλεξάνδρα Φουντούκη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2012-2013

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

